

INDONEZIJOS KARIAI VERŽIASI MALAJIZIJON

INDONEZIJA PRADEJO PUOLIMUS MALAJIZIJOS BORNEO PASIENYJE

KUCHING, Malaizija. — Dar nesibaigus lietaus sezonui, Indonezijos kareiviai pradėjo savo karinius veiksmus prieš Malaiziją Borneo saloje. Sekmadienį anksti rytą apie 60 karių būrys perėjo Malaizijos pusėn. Juos čia tuoj pasitiko britų gurkha dalinys. Po trumpo, bet karšto susišaudimo Indonezijos kareiviai pasitraukė į savo pusę. Vienas gurkha kareivis buvo užmuštas ir keliolika sužeistų. Indonezijos pusėje buvo daugiau nuostolių. Jie visus savo užmuštuosius pasiėmė atgal su savimi. Šią savaitę tai jau ketvirtas užpuolimas.

Japonijos vyriausybė pasiūlė abiems kraštams Indonezijai ir Malaizijai tarpininkauti ir padėti išspręsti visus tarp tų kraštų esančius ginčus. Malaizija jau pareiškė savo sutikimą. Indonezija neatsakė, tačiau jos užsienio reikalų ministras šį mėnesį vyksta į Tokiją, kur tikriausiai bus aptarti ir Malaizijos federacijos reikalai.

Sukarno giria Kiniją

Jakarta sekmadienį kalbėjęs prezidentas Sukarno dar kartą įrodė, kad jis nesugrąžinamai nuėjo į Kinijos pusę. Jis savo kalboje išgyrė komunistinę Kiniją, kuri esą gerbia kitų tautų laisvę. Kinija niekad nesikišusi į kitų tautų reikalus, kaip tai daranti Amerika. Jis dar kartą pakartojo, kad jam nereikia Amerikos pagalbos ir pareikalavo, kad Amerika paliktų Indoneziją ramybėje. Sukarno, atskaidamas į korespondentų klausimą, pareiškė, kad jis nieko prieš neturi, kad ir Indonezija taptų komunistiniu kraštu. Jis gerbiais įvairias ideologijas.

Išbaręs Ameriką už kišimąsi į kitų tautų reikalus, Sukarno tuoj pat patvirtino savo pasiryžimą kovoti prieš Malaizijos globėjus — britus, sakdamas, kad noris išvalduoti Malaizijos žmones iš imperialistų jungo. Sukarno pripažino, kad jis remia "savonarius", kurie vyksta į Malaiziją kovoti už laisvę. Sukarno pažadėjo ir toliau juos remti.

Komunistai reikalauja ginklų

Indonezijos komunistų partijos vadas Aidit viename Jakartos mitinge pakartojo savo reikalavimą vyriausybei apginkluoti Indonezijos darbininkus ir kaimiečius. Vyriausybė iki šiol nesutiko duoti jiems ginklų, nes jų tarpe yra daug komunistų. Komunistų partija, prisidengdama britų ir Malaizijos tariamu grąsinimu pulsti Indoneziją, reikalauja ginklų, kuriuos vėliau galėtų panaudoti paimdami Indonezijos valdžią. Komunistų partija Indonezijoje yra valdoma Pekingui palankių vadų. Galvoje, kad Sukarno diktatūrai pasibaigus, jie oficialiai taps krašto valdovais.

Aidit savo kalboje nurodė, kad karas su britais Malaizijoje prieš visos eilės revoliucijų Azijos kraštuose. Ne tik Vietnamas, Filipinai ir Hong Kongas taps komunistiniais, jei britai užpuls Indoneziją.

Malaizijos vyriausybė tikisi, kad pasibaigus lietaus sezonui, prasidės sustiprinti Indonezijos puolimai Borneo saloje.

per penkis metus daug didesnę kariuomenę, negu dabar turimi 3 milijonai vyrų. Gynybos tarpyba sudarė penkių metų planą statyti lėktuvams ir atominiams raketoms. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į bombonešių statybą.

Sovietai atsiliepė į Johnsono siūlymą

MASKVA. — Po ilgos tylos Sovietų Sąjunga pagaliau atsiliepė į prezidento Johnsono siūlymą, kad būtų gerai susitikti sovietų vadams ir Amerikos prezidentui, būtų gerai pakalbėti per televiziją į piliečius ir užmegsti prekybos ryšius. Paminėjęs šiuos Amerikos prezidento žodžius, komentatorius "Pravdos" laikraestyje sako, kad sovietai visada siekė susipratimo su JAV ir kitais dideliais ir mažais kraštais, kad sumažintų įtempimus taikos labui.

Laikraštiniukas toliau pareiškia, kad Amerikos prezidento pasiūlymai, padaryti prieš tris savaites, sutiko pozityvų atgarsį Sovietų Sąjungoje. Tokie kontaktai tarp Sovietų Sąjungos ir JAV gali sudaryti progą nuomonų pasikeitimui apie šių laikų pagrindines problemas. "Pravdos" bendradarbis, kuris paprastai atstovauja pačių viršūnių nuomonei, neduoda daugiau jokių pasiūlymų, kur ir kaip abiejų kraštų vadai turėtų susitikti.

Vietnamas švenčia naujuosius metus

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo gyventojai pamiršo savo karą prieš komunistus ir politinius neramumus. Šiandien prasideda nauji — gyvatės metai. Šventės tęsis tris dienas. Visi namai išvalomi ir visos senos skolos apmokamos, nes Vietnamo papročiais, naujuosius metus reikia pradėti be skolų ir be šiukšlių, tada ir visi metai gerai seksis. Saigono namai išpuošiami gėlėmis ir popieriniais papuošalais. Tris dienas bus valgoma ir gėriama. Net ir komunistai pasigalėjo karo paliaubas.

Kovo mėnesį 21 d. įvyks rinkimai į laikinąjį seimą. Naujoji vyriausybė paskelbė, kad bus išrinktas 145 narių seimas, kuris paruos konstituciją ir sudarys vyriausybę. Valdžia švenčių proga panaikino draudžiamą laiką vaikščioti miesto gatvėse.

Kinija sustiprino savo karo pajėgas

HONG KONGAS. — Britų spauda iš Hong Kongo praneša apie komunistinės Kinijos planą sustiprinti savo karines pajėgas. Tautinė gynybos tarpyba, kuri buvo sudaryta sausio 8 dieną, nutarė pailginti karo tarnybos laiką visiems kinų naujokams vienais metais. Pėstininkai nuo šiol turės tarnauti keturis metus, kitos ginklų rūšys — penkis metus, o jūrininkai tarnaus šešis metus. Šis karo tarnybos laikas pailginimas duos Kinijai

Britų kariai neša Winstono Churchillio karstą prie duobės. Iki kapo velionį atlydėjo tikėtai žmona ir vaikai. Mirusį premjerą valdžios atstovai lydėjo tik iki Tėmės upės.

PREKYBA SU KOMUNISTŲ KRAŠTAIS JAV PIRKLIAMS VIS DAUGIAU RŪPI

WASHINGTONAS. — Amerikos administracija jaučia vis didėjantį biznio pasaulio vadovų spaudimą užmegsti platesnius prekybos ryšius su komunistiniais kraštais. Sekmadienį atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto sudaryta septynių asmenų grupė, kuri lankėsi rytų Europoje, paskelbė savo atradimus ir išvadas. Grupė vadovavo demokratas iš Connecticut John Monagan.

Ryšiai su rytų Europa

Savo pranešime tyrinėtojų grupė sako, kad didelių pasikeitimų santykiuose su komunistiniais kraštais laukti nereikia, tačiau yra ženklų, kad galima būtų ieškoti geresnių ryšių su tais kraštais, kurie nori bendradarbiauti. Pasikeitimas prekėmis, kurios kariniu požiūriu nėra svarbios, galėtų padėti užsienio politikai rytinės Europos kraštuose. Komisija, kaip ir prezidentas Johnsonas, kalba apie tiltų statymą tarp Amerikos ir rytų Europos komunistinių režiimų. Grupė daleidžia, kad ir Sovietų Sąjunga būtų nepriešinga naujų pasitarimų pradėjimui. Galima būtų, grupės nuomone, ne tik aptarti prekybos išplėtimą, bet ir sovietų skolų Amerikai klausimus. Komisijos nuomone, reikėtų tuoj pat panaikinti suvaržymus, kurie buvo įvairiais įstatymais uždėti prekybai su rytų Europos komunistiniais kraštais.

Prekyba su Kinija

Panašų spaudimą vyriausybė turi iš San Francisko prekybos sąjungos. Ši prekybininkų sąjunga jau kuris laikas skatina užmegsti prekybos ryšius su komunistine Kinija. Neseniai Washingtono lankėsi Kanados parlamento narys Hamilton. Jis grįždamas iš Kinijos, kur viešėjo mėnesį laiko ir aptarė su Kinijos komunistų vadais prekybos reikalus, sustojo Washingtono ir čia susitikęs visą eilę senatorių, papasakojo jiems, kad Kinija norėtų prekiauti su Amerika ir pagėdautų užmegsti neformalias derybas su Amerikos diplomatais.

Kanadietis nurodė, kad jau daug vakarų pasaulio valstybių Prancūzija, Britanija, Kanada, Australija ir Argentina prekiauja su kinais. Jo nuomone ir Amerika greit turės tą patį padaryti. Jis nurodė, kad 700 milijonų kiniečių yra gera rinka vakarietiškam prekių. Kinijos izoliuoti vis vien Amerikai nepavyko. Greit ir Japonija pradės prekybos derybas su Kinija. Amerika savo užsispyrimu pasieks tik to, kad bus visai izoliuota iš Kinijos rinkos. Šį buvusio Kanados žemės ūkio ministro balsą labai remia Ame-

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Selma, Alabama policija sumėmė negrų civilių teisių kovos vadą ir Martin Luther King ir apie 300 kitų negrų. Jie bandė žygiuoti į teismo būstinę norėdami įteikti protestą dėl diskriminacijos. Policija sako, kad sumiti negrai neturėjo leidimo paradui.

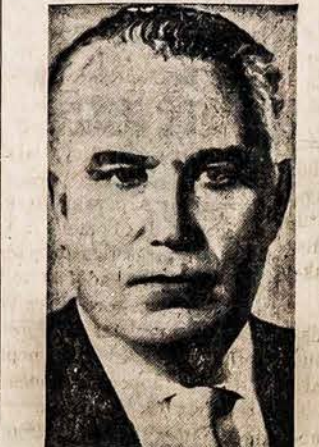
♦ Šiaurės Vietnamo radijas vakar pranešė, kad netoli S. Vietnamo krantų buvo artilerijos sviediniu nuskandintas "JAV ir Saigono administracijos" karo laivas, kuris apšaudė šiaurės Vietnamo teritoriją. Valstybės departamentas Washingtono pareiškė, kad jokių Amerikos karo laivų kalbamoje vietoje nėra ir nebūvo.

♦ Kremlius pareiškė, kad Amerika turėtų išeiti iš Pietų Vietnamo. JAV buvimas tame krašte kenkia visų kitų pasaulio problemų išsprendimui.

♦ Prezidentas Johnsonas per darbo sekretorių Wirtz pareikalavo, kad visi uostų darbininkai, kurie yra susitarę su darbdaviais, tuoj pat grįžtų į darbą. Daugumas streikuojančių uosto darbininkų laukia, kol darbo sutartis bus priimta kituose uostuose ir nepradeda darbo, nors patys jau sutartį patvirtino.

♦ Gynybos sekretorius McNamara turi lengvo pūbūžio plaučių uždegimą. Jam teks pabūti ligoninėje ilgesnį laiką.

♦ Monaco princesė, buvusi Amerikos filmų žvaigždė Grace Kelly, vakar susilaukė dar vienos dukters. Abi esančios sveikos. Naujos princesės gimimas buvo pasitiktas 21 artilerijos šūviu salutai. Monaco princas Rainier vedė Kelly 1956 metais. Jie jau turi vieną mergaitę ir berniuką, princą Albertą, kuris paveldės Monaco sostą.

Frol Kozlov turėjo būti Nikitos Chruščiovo įpėdinis, bet jis 1963 metais gavo širdies priepuolį, o praėjus savaitei mirė. Oficialus pranešimas sako, kad jis mirė nuo smegenų ligos.

SOVIETŲ EKONOMISTAI IŠBANDO NAUJUS ŽEMĖS ŪKIO ALGŲ PLANUS

MASKVA. — Praėjusią savaitę Maskvoje pasibaigė sovietų žemės ūkio specialistų konferencija. Joje dalyvavo Kremliaus ekonomistai, provincijų žemės ūkio žinovai ir atstovai iš valstybinių ūkių bei kolūkių. Konferencija, kaip praneša sovietų "Tass" agentūra, priėmė visą eilę naujų programų ir reformų planų. Konferencijai prasidedant sovietų ekonomistas Leonid Kasirov rašė "Pravdos" laikraštyje apie naują būdą atlyginti sovietų žemės ūkio darbininkus. Jis siūlė įvesti pelno motyvą. Valstybinių ūkių vadovai, jo nuomone, turėtų siekti ne tiek planų išpildymo, bet pelno, kuris aiškiai rodytų ūkio pajėgumą, jo sugebėjimą pagaminti gerus produktus ir numušti gamybos kainas.

IŠ VISO PASAULIO

KAIRAS. — Jungtinė Arabų respublika pareikalavo, kad Kongo pasiuntinys personalas pašalintų savo daiktus ir važiuotų namo į Kongą. Prieš kiek laiko Tshombės vyriausybė uždarė Egipto pasiuntinys Leopoldvilleje. Dabar Nasseris atsilygino tuo pačiu.

TOKIJO. — Komunistinė Kinija, kurios pasiuntinys buvo uždarak uždaryta Burundi valstybėje, kaltina belgų-amerikiečių sąmokslą, kurio pasekoje Burundi vyriausybė nutarė nutraukti diplomatinis ryšius. Kinijos radijas sako, kad amerikiečiai suorganizavo atentatą prieš žuvusį ministrą pirmininką, o kaltę už tai suvertė kiniečiams. Kinų nuomone, imperialistai visą laiką buvo priešingi kinų-burundi draugystei. Washingtono kalbėtojas pareiškė, kad Amerika į tą ginčą visai nėra įvelta.

LONDONAS. — Britų karalienė Elzbieta ir jos vyras princas Pilypas atvyko į Etiopiją aštuonių dienų vizitui. Keturias dienas ji praleis Addis Ababoje ir keturias bekeliuodama po kalnuotą kraštą. Po to ji trumpą laiką viešės Sudane. Princas Pilypas negrįš su ja į Londoną, bet kelias į Australiją, Indiją, Pakistaną ir Malaiziją. Abisinių sostinė jau senai ruošiasi susitikti karališkus svečius. Imperatorius net pristatė prie senųjų rūmų naują priestatą, iš sostinės gatvių išvarytos visos ožkos ir avys. Imperatoriaus sode priūsti prijaukinti liūtai visi buvo išmaudyti ir išbarstyti milteliais nuo blusų.

LONDONAS. — Britų laikraštis "Sunday Telegraph", kalbėdamas apie Amerikos delegaciją Churchillio laidotuvėse, pareiškė nuomonę, kad geriausiai būtų buvę, jei prezidentas Johnsonas, pats negalėdamas dalyvauti laidotuvėse, vyriausiu Amerikos atstovu būtų paskyręs buvusį prezidentą Dwight Eisenhower.

NICOSIA, Kipro sala. — Vienne graikų kino teatre išsprogo bomba. Laimingo atveju tebuvo du sužeisti.

Nicosia, Kipro sala. — Vienne graikų kino teatre išsprogo bomba. Laimingo atveju tebuvo du sužeisti.

Nicosia, Kipro sala. — Vienne graikų kino teatre išsprogo bomba. Laimingo atveju tebuvo du sužeisti.

Sovietų žemės ūkio padėtis

niekada nebuvo labai sviesi. Burokratizmas ir darbininkų nenoras dirbti vergų sąlygose už labai žemus atlyginimus, ilgus metus davė komunistų varovams daug galvosūkių. Chruščiovas bandė įvairiais įsakymais spręsti žemės ūkio problemas, tačiau jam tas nepavyko. Blogas 1963 metų derlius sovietų ūkį pastatė į tūlį blogą padėtį, kad Kremliaus vadai buvo priversti ieškoti duonos savo keikiamam kapitalistiniame pasaulyje. Ir naujoji vadovybė, paveldėjusi visus senus trūkumus, turi rūpėsių su žemės ūkiu.

Keis atlyginimų sistema

"Tass" pranešimu konferencija nutarusi pagrindiniai keisti sovietų žemės ūkio atlyginimų sistemą. Bijodami naujo nepasisekimo, žemės ūkio vadai savo naujus planus išbandys ribotame skaičiūje specialiai parinktu kolūkių ir valstybinių ūkių. Jei čia naujasis atlyginimų planas pasiseks, tai jis bus įvestas ir visoje Sovietų Sąjungoje.

Naujasis planas, kaip pranešama, siekia ne tik padidinti žemės ūkio produktų gamybą, bet ir stabilizuoti darbininkų atlyginimus. Dabar jie ne tik nevienodi atskiruose ūkiuose, bet keičiasi metai iš metų tame pačiame ūky. Pagal dabartinę darbo dienų sistemą darbininkai atlyginami iš to, kas liko atsiskaičius duoklėmis su valstybe ir apmokėjus kitas išlaidas. Jei mažai kas lieka, tai ir darbininkai mažai te gauna. Valstybiniuose ūkiuose atlyginimai būdavo pastovūs, tačiau ir čia darbininkas mažai teturėdavo noro gerai ir daug dirbti, nes būdavo apmokama ne už padirbtą darbo kiekį, bet pagal valandas.

Gaus pastoviai algas

Naujasis kolūkių darbininkų atlyginimų planas numato, kad ūkio darbininkams atlyginti ūkio vadovybė turės pastovų algų fondą, kurio lėšų 25% sudarys pati ūkio vadovybė, pasiremdama paskutinųjų penkių metų pajamų vidurkiu. Kitą 50% to algų fondo lėšų sudarys vyriausybė iš anksto užmokėdama už gausius ūkio produktus. Iš tų 75% metinių kolūkių numatytų pajamų fondo darbininkai gaus algas kas mėnesį. Tos algos bus pastovios ir sudarys iki 80% viso mėtinio darbininko užmokesio.

Metų gale, suvedus visas sąskaitas, apmokėjus gamybos išlaidas, darbininkai gaus savo atlyginimo paskutinę dalį. Ši bus apskaičiuojama pagal pagamintų produktų kiekį ir kokybę. Bus nustatytos pastovios kainos už kiekvieną pudą grūdų, svarą mėso ar litrą pieno. Darbininkai gaus atlyginimą už išaugintus produktus, be to, bus mokamos specialios premijos už produktų

PARTIZANŲ MŪŠIS GRAUŽŲ MIŠKE

UŽVERDA ŽŪBTŪTINIS MŪŠIS

(Tęsinys)

Kilo didžiausias sąmyšis. Pro vienintelę ilgą, didelio bunkerio angą ėmė grūstis visi vidun, kad pasigriebs kas savo ginklus. Po kelius iš karto, užsikimšdami. Iki pradėjo poškėti pirmieji bolševikų šūviai, tik keli laimingieji buvo išlindę su ginklais rankose ir užėmę pozicijas už netolimų eglačių su keliais kitais, kurie su ginklais jau anksčiau apie lauzą sukiojosi, jų nebuvo bunkerio keryje palikę. Enkavedistų ir štrubų pusratis jau buvo čia pat ir kiekvienas iš bunkerio išlindęs vyras susidūrė su kulku kruva. Bet bunkerio likti buvo neįmanoma, nes mėtomas granatos vistiek padarytų galą. Užtat, šaudydami lindo vienas po kito, visi. Lindo ir krito čia pat į sniegą. Vieni negyvi, kiti sužeisti, o laimingieji spėdavo vikriai persimesti į tankų eglyną. Kurį laiką savo paties vyrų bunkerio užblokuotas, pagaliau išsiko ir pats vadas Pabarčius. Jis nepuolė į sniegą, bet nuo angos pora šuolių pašokęs, kad iš ten jo dengiami kiti galėtų lįsti, stacias pakėlė automatą ir jį sukiodamas leido kulku serijas į visą pusratį. Nežinia, ar jo kulkos pasiekė bent vieno raudonojo krūtinę ir nežinia, kiek kulku per pusę minutės jį patį suvarstė, bet visi, pro automatą ir kulkosvaizdžių tratėtimą, išgirdo jo skardų balsą: "Vyrų, aš mirštu! Nušaukite mano arklus!" Ir kaip ilgas kamiubo į sniegą, iš rankų automato nepalėdęs. Du žirgai tryškę pririšti prie egls už bunkerio. Kiti du nebuvo nė išrinkyti. Kažkas iš automato paleido seriją į pakinkutus ir tie sukliupo, nuvirto be garso. Pasikiri šūviai tėsė laisviems žirgams į galvas. Vienas griuvo be garso, o kitas veriančiai sužvenkė klupdamas. Dar šūvis ir vado testamentas buvo įvykdytas, de minutė nepraejusi.

Per krūvą lavonų ir sunkiai sužeistųjų, kažkokiu stebuklu bunkerį aplėdo visi partizanai, ir beveik visi su ginklais rankose. Kol rusai "tvirtovę" apsupo iš visų pusių, daugelis vyrų bujamo prasiveržė pro visus apsupimo žiedus. Tankios, mažos eg-

laitės ir kadugių krūmai jiems labai padėjo. Rusų granatos įtūžusiai plėšė tuščias bunkerio sienas, o tuo tarpu į priešpuolį perėję vyrai raudonuosius jau kaitino iš užpakalio. Veltui Grauzų miške ir jo apylinkėse ieškosi kalvų ir kalnelių, natūralių uždangų nuo priešo. Bet partizanams bunkerio apylinkės buvo žinomos, kaip savo kiemas, o strībams ir juo labiau rusams, kiekvienas eglių krūmas buvo paslaptis. Partizanas J. Š. vėliau pasakojo, kai pro jį dengusį eglynėlį stoti, bet susigūžę, šakas sklaistydami, slinkę penki rusai. Vienas jų, karininkas, skeryčiodamas rankomis ir pusgarsiai komanduodamas, rodes bunkerio link, į kur visų akys buvę įbėstos. Iš karto J. Š. manęs juos praleisti, bet pabūges, kad ant jo gali vistiek užlįpti, iš už kelių žingsnių atidaręs automatą ugnį. Visi penki, be priešmirtinio garso, vienas po kito kritę ir krauju klanais nužadę melsvą baltumą.

"Pabarčius Vladas — banditų vadas"...

Mūšis tęsėsi keturias, gal penkias, o gal ir šešias valandas. Tiek ten tos sausio mėnesio dienos, bet ji buvo švieša, saulėta, be jokio debesėlio ir kraupiai šalta. Kai žema saulė ėmė risti į pietvakarius, enkavedistai su strībais įniko rankinti sužeistuosius bei lavonus ir trauktis. Nakties kautynių jie bijojo baisiausiai. Rinkdami nuo bunkerio angos ir jų apsupimo žiede pasilikusius, guldė ant rogių ir visus partizanų lavonus. Be vado likę kovotojai jų persekioti nė nemanė. Raudoniesiems traukiantis, tik vienas kitas šūvis retkarčiais benuaidėdavo. Kiek jie prisirinko negyvų savųjų, niekas niekada nesužinos. Partizanų žuvo 22. Išdavikas Urbonas, eidamas "balinių keisti", žinojo, ką daro. Judo rolę jis puikiai suvaidino, ir Paliepių garnizoną atvedė nė porai valandų neprasilinkus, vadui visai pavojaus nepramatant ir neįtarant.

Orui vis neatšylant, žuvusiųjų sustingę lavonai buvo vežiojami po eilę miestelių. Pirmą nuvežė į Paliepius, paskui į Kra-

kes, Arjogalą, Kėdainius. Tuomet okupantai varu žmonių dar neversdavo į lavonus žiūrėti, bet daugelis ėjo ir nevaromi. Daugelis žuvusiųjų atrodė pasibaisėtinai ir reginio negalima iš atminties ištrinti nė už dvidešimt metų. Vienų iššautos akys, kulku nukapotos nosys, ausys. Kiti pražiodę kruvinas bedantes burnas, atmerkтомis, stiklinėmis akimis. Skausmo grimasos apšerkšnijuosiuose veiduose rodė priešmirtinę agoniją. Vienų rankos pakeltos į priekį ar aukštyn, matyt, kai stovėdami ar gulėdami su ištiestu šautuvu mirė ir, prieš lavoną paimant, taip sustingo. Kitų rankos priguldė prie krūtinės, prie pilvo ar galvos, žiūrint kur mirštant didžiausias skausmas buvo pajustas. Kitų visos galinės buvo kulkosvaizdžių nutrauktos. Žodžiu, sibiriskas šaltis paruošė makabrišką maskaradą, sustingdė kaukes, kokių ir gabiausi enkavedistai patys nebūtų išgalvoję...

Miestelių turgaus aikštėse visai "eiliniai" lavonai buvo suguldomi į vieną eilę, o vado — priešaky. Gal užtai, kad vadas iš bunkerio išsokęs nepuolė gulom į sniegą, kaip darė dauguma vyrų ir kur taikė dauguma priešų kulky, bet jį mirtį ėjo staciom, baisiajam maskarade išveido atrodė kaip gyvas, veido srityje niekur nesužalotas, primerkтомis akimis ir praviromis lūpmomis, o rankos nuleistos žemyn. Viena koja pariesta, matomai, dar bandant žingsnį žengti prieš mirtį. Į jo sužalotą pilvą rusai įkišo storą lazda, ant kurios kito galo priklijavo plakatą su lietuvišku užrašu. "Pabarčius Vladas — banditų vadas".

Masinis kapas šventoriaus patvoryje

Kiekviename jau minėtame miestelyje lavonus po kelias dienas palaikius, jie buvo nuvežti į Josvainius. Jau visiškai nunuoginti (reikia tik įsivaizduoti, kiek daug kanibališko džiaugsmo turėjo raudonieji "didvyriai", kai reikėjo su replėmis ir piūkiais nuo sustingusių, iškraipytų lavonų galinių nudraskyti rūbus — gabaliuką po gabaliuką!) jie buvo iš pradžių suguldyti prie gatvės, kad praeiviai "pasigrožėtų" reginiu. Po kelių dienų lavonai buvo nuvilkti į šventoriaus patvorį. Tai buvo vieta prie šventoriaus mūro, kur į bažnyčią atvažiavę ūkininkai pastatydavo arklus, juos paluobdavo ir pusdienį pririštus laikydavo. Pavasarį ir rudenį ten atsidadydavo dvokianti pelkė, sumišusi su arklų mėšlu ir šlapumu. Ten iškasę vieną didelę duobę ir visus be tvarkos sumetę, žeme užpylė. Suprantama, kad nei kūnų, nei jokių kitų apeigų laidotuvių metu nebuvo. Net iš tolo niekas nediršo laidotuvių stebėti, nes buvo patirta, jog iš slaptų vietų enkavedistai visą "ceremoniją" seka. Kitoje mūro pusėje stovėjo Marijos stovykla. Skausmingai šypojoji šv. Mergelės veidas. Tik ne jiems, ne paniekinamai laidojamiems partizanams, nes buvo jį veidu į bažnyčią.

Kiekviename jau minėtame miestelyje lavonus po kelias dienas palaikius, jie buvo nuvežti į Josvainius. Jau visiškai nunuoginti (reikia tik įsivaizduoti, kiek daug kanibališko džiaugsmo turėjo raudonieji "didvyriai", kai reikėjo su replėmis ir piūkiais nuo sustingusių, iškraipytų lavonų galinių nudraskyti rūbus — gabaliuką po gabaliuką!) jie buvo iš pradžių suguldyti prie gatvės, kad praeiviai "pasigrožėtų" reginiu. Po kelių dienų lavonai buvo nuvilkti į šventoriaus patvorį. Tai buvo vieta prie šventoriaus mūro, kur į bažnyčią atvažiavę ūkininkai pastatydavo arklus, juos paluobdavo ir pusdienį pririštus laikydavo. Pavasarį ir rudenį ten atsidadydavo dvokianti pelkė, sumišusi su arklų mėšlu ir šlapumu. Ten iškasę vieną didelę duobę ir visus be tvarkos sumetę, žeme užpylė. Suprantama, kad nei kūnų, nei jokių kitų apeigų laidotuvių metu nebuvo. Net iš tolo niekas nediršo laidotuvių stebėti, nes buvo patirta, jog iš slaptų vietų enkavedistai visą "ceremoniją" seka. Kitoje mūro pusėje stovėjo Marijos stovykla. Skausmingai šypojoji šv. Mergelės veidas. Tik ne jiems, ne paniekinamai laidojamiems partizanams, nes buvo jį veidu į bažnyčią.

(Bus daugiau)

Kava Gedimino bokšte

Pagal Vilniuje parengtus planus numatoma Vilniaus Gedimino aikštės bokštą pertvarkyti ir jį daugiau pritaikyti turistams. Varpinės rūsyje architektai numato įrengti tautinio stiliaus kavinę, pirmame ir antrame aukštuose įsikursiant turistus aptarnaujanti įstaiga, o pačiame bokšte būsianti matoma "socialistinio Vilniaus" panorama. Trečiame varpinės aukšte numatyta įrengti suvenyrų parduotuvę, kurioje bus galima įsigyti lietuvių meistrų dirbinius iš medžio, gintaro, metalo, taip pat ir ženkliukus, atvirutes ir pan. (E)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAU. AS IR BIČIULIS

GRAŽIAUSIA KAS GALIMA PADARYTI

Antanas ir Anastazija Tamošaičiai moko kanadiečius kaip piešti ir austi brangius lietuviškus gobelinus

Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, neperdedant tituluotini Lietuvos ambasadoriais, turėjo Queens Universiteto mieste, Kingstone, Ont., savo tapybos ir audinių parodą, apie kurią geriau pasako pati Kingstono spauda. Kad ir suglaustai čia patiekiu ištraukas:

The Kingston Whig-Standard sausio 18 d. nr. su dideliais abiejų Tamošaičių ir jų kūrybos patvyzdžių paveikslais įsidėjo pranešimą "Weaver-artists to speak to Faculty Women's Club", kur mūsų tautiečius dailininkus taip pristatė išlepintai Karalienės universiteto aliumų draugijai ir bendrai Ontario publikai:

"Du menininkai iš Kingstono apygardos, kurie yra geriau žinomi šio krašto metropoliniuose centruose ir Europoje, negu namuose, bus svečiai Fakulteto Moterų Klubu teinančiamis jo susirinkime, trečiadienį 8:15 val. vak. Agnes Etherington Meno Centre.

Anastazija ir Antanas Tamošaičiai iš RR 1, Kingston, išstatys savo žavingai gražius gobelinus (tapestry), išaustas gobelinų technika ir parodys kai kuriuos savo tapybos bei akvarelės darbus. Siedu Lietuvoje gimę dailininkai yra ekspertai audėjai lietuviškų tautiškų kostiumų ir turėjo daug savo darbų parodų Europoje ir šiame kontinente, gaudami daug aukštų rūšies atžymėjimų (awards). Tamošaičiai skaitys paskaitą apie techniką, kokią jiedu vartoja savo tapetrijoms austi.

Tas pats Kingstono dienraštis sausio 21 dienos laidoje jau patiekė ilgą tos parodos ir paskaitos aprašymą, pavadindamas: "Dailininkai skatina mėgėjus bandyti austi: galėtų būti tarpstanti Kanados meno forma".

Straipsnis prasideda: "Visos

mūsų paslaptys čia yra parodytos", pasakė Mr. Tamošaitis, demonstruodamas tradicinę techniką, vartojamą gobelinų audimo mene.

Kalbėdamas Fakulteto Moterų Klube jis ir jo žmona aiškiai parodė, dėlko per ištisą valandą, vartodamas "Gobelino" techniką, dailininkas gali išausti ne daugiau kaip vos vieną ketvirtiną audeklo colį...

Ponai Tamošaičiai gyvena Kingstone nuo 1950 metų, čia atsikėlė iš Montrealio. Abudu yra pilnateisiai dailininkai kaip čia taip savo gimtojoje Lietuvoje. Gerai žinoma meno pasaulyje, Mrs. Tamošaitis prieš dvejus metus paaukojo Vatikanui Romoje gobeliną, vaizduojantį kapines Lietuvoje.

Abudu yra turėję daug savo tapybos ir audinių parodų Kanadoje ir Jungt. Valstybėse ir p. Tamošaitis yra parašęs 13 knygų apie Lietuvos Liaudies meną. Už savo audinius (tapestries) jiedu yra laimėję Europoje aukso medalius.

Kalbėdamas apie gobelinų istoriją, p. Tamošaitis pabrėžė, kad tai yra tapybos meno sesuo ir labiausiai tinka pritaikomajam menui. "Geriausias audėjas yra ir dailininkas. Jis pirmą nupaiso arba nubraižo savo audinio projektą, tuomet kita, apibūtinanti, kur atrodo tartum žiūrėtum į veidrodį. Tai yra reikalinga, kadangi "Gobelino" technika reikalauja, kad dailininkas darba pradėtų iš kitos pusės, t. y. iš nugaros pusės (from the back), kur pasilieka išsikišę visi audinio siūlų galai. Su gobelinų audimo technika galima j audinį nukopijuoti bet kokį tapybos darbą, pasakė dail. Tamošaitis, bet, žinoma, ims daug daugiau laiko. Septynioliktame amžiuje Paryžiuje broliai Gobelinai kaip tik tai ir padarė. Jų

atsiekti techninė tobulybė buvo aukščiausias tautos audinių (tapestry) produkcijos istorijoje ir norėdama pasiekti tokių meno rezultatų, jiedu panaudojo Rubenso, Goya, Raphaelio ir kitų kūrinius. Pirmoje eilėje kaip tik tą stilių ir vartoja Tamošaičiai, kurdami savo spalvingus, pusiau — abstraktius audinius. Jie pasiekia plyno paviršiaus (smooth-surfaced) perpendikuliarių linijų, kurios originaliai buvo jaustos horizontaliai. Jų temos (subjects) yra labai stilizuotos gamtos ir liaudies folkloro reprezentacijos.

Ponas Tamošaitis suminėjo tris kitas Europos sritis, kuriose yra produkujami skirtingi ir tradiciniai audimo stiliai. Tos sritys yra Rumunija, Bulgarija, Ukraina ir Lenkija, kur audžiamos horizontaliai ir audiniai vadinami kilimais ("kilim"). Tų audinių abidvi pusės yra vienos ir ornamentuotos daugiausiai stilizuotais augalais, gyvuliais ir figūromis. Juos, kaip ir daugelį kitų gobelinu audinių galima kabinti sienoje arba kloti ant grindų.

Skandinavijos kraštai sukūrė gobelininius audinius iš tvirtos, žiudrios bei plaušuotos tekstūros, vadinamos Ryt, kuri vėlesniais laikais pasidarė populiari kaip priedas (gaurnotas kilimas, rug). Eskizas yra spalvingas ir paprastas ir visiškai skirtingas nuo kitų kraštų tos rūšies kūrinių. Pagaliau jis papasakojo apie jo gimtąją Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus, kur liaudies meno istorija yra labai sena.

Ponai Tamošaičiai, kurie 1957 metais patapo Kanados piliečiai, yra labai interesuoti kultūros progresu šiame krašte. Kanadiečiai neplanuoja savos kultūros, bet "viską palieka privačiai iniciatyvai", jis pareiškė, ir kadangi kultūra mažai teudoda pelno, ji tikrumoje yra palikta ne daugelio entuziastų rankose. "Gobelinų audimas yra vienas menas, kurs galėtų tapti ir mėgėjų rankose, dėlto, kad palyginti jis nedaug tereikalauja techniško mokėjimo", pasakė prelegentas, ir prisimindamas

Paskelbė konkursą

Kraštotyros draugija paskelbė konkursą. Ne tik d-jos nariai, bet ir paskiri kraštotyros darbo mėgėjai, kaip ir reikėjo manyti, skatinami pirmoje eilėje rinkti daiktinę, dokumentinę ir kt. medžiagą, kurioje būtų paliesti "revoliuciniai įvykiai, didvyriški tarybinių karių ir partizanų žygdarbiai Didžiojo Tėvynės karo metais, apie fašistų žiaurumus ir buržuazinių nacionalistų piktadarbes" (plg. "Komj. Tiesa", sausio 13, nr. 8). Jau kitokią medžiagą tenka rinkti gamtos-geografijos ekonomikos srityje. Pripažįstama, kad nemaža darbo laukia kraštotyrintikų, besidominčių archeologija. Juk reikia suregistruoti visus archeologinius paminklus (ar ne per vėlai susirūpinta? — E.), išaiškinti dar nežinomas, suregistruoti archeologinius radinius pas atskirus žmones. Konkurso rengėjai numatė plačią programą dar ir kitose srityse, kaip architektūroje, kailėje, tautosakoje ir kt.

Septynių Kanadiečių Grupę (Canadian Group of Seven) jis pasiūlė, "ar nebūtų galima surasti dailininkų ir audėjų, kurie suderintų panašų stilių gobelinu audiniuose? Baigdamas pareiškė: "Kanada yra šalis didelių galimybių išvystyti tobulą individualinę kultūrą".

J. Pr.

GALITE IŠMESTI SAVO KOPĖČIAS
JUMS NEBEREIKS DAUGIAU DAZYTI
 Mes pagaminame kiekvienam namui pritaikytus trigubus, anodižiuotus aliumininius langus, jie pilnai uždengia visą rėmą, nuo plytų iki plytų, be to jų nereikia dažyti.
SPAITIS
STORM WINDOW CO.
 3261 So. HALSTED ST.
 Tel.: VI 2-6472
 Veltui apskaičiavimai

KELIONĖ Į BRAZILIJĄ
 Kas norėtų su manim keliauti į Lietuvos jaunimo kongresą Brazilijoje, Sao Paulo mieste, vykstantį vasario mėn. 18—19 dienomis, prašau be atidėlioimo skambinti telef. GA 2-0640 arba BE 3-1104, arba parašyti man laišku.
 Kas nori aplankyti Vilnių ir pasimatyti su giminėmis 1965 metų vasarą, tai turi registruotis dabar. Turime rezervuotas vietas, bet jį ribota. Jau registruojame norinčius važiuoti ir imame \$50.00 depozitą. Vaziuos pagal užsiregistravimo eilę.
 Sutvarkome visus kelionių reikalus be ekstra išlaidų. Parduodame tiketus į visus pasaulio kraštus. Padedame atvežti Lietuvoje likusius gimines. Duodame patarimus įvairiais įvažiavimo klausimais.
 Rašykite laiškus:
 Mr. WALTER RASK,
WIDE WORLD TRAVEL, INC.
 9727 So. WESTERN AVENUE, CHICAGO 43, ILL.
 Telef.: BE 3-1104 — GA 2-0640

Taupykite
MES MOKAME 4 1/2
ANT VISU SASKAITŲ 0%
 Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.
 Klekviena sąskaita iki \$10,000 apdrausta Federalios valdžios agenturoje
 August Saldukas, Prezidentas
 4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
 Telef. CL 4-4470

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
 (Nauji dideli trukai — naujais kraustymo traukiais) Slog metų patvirtimas — Slogis ir sėkmingas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

4 1/2% **5%**
 current dividend on investment bonus
 4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAPYMO SASKAITAS
 4 metų Investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendę kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabalgoj 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
 Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak

INVEST IN UNIVEST
CURRENT Dividend Rate
PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI
4 1/2% per annum
 Effective April 1, 1960
Universal Investment Share Account
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAYmarket 1-3070
 All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Subscription Rates: In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitosa JAV vietose ir Kanadoje: metams \$13.00, pusė metų \$7.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dvirankė politika

Maskva paskelbė, kad netrukus Sovietų Sąjungos premjeras Kosygin su žymių vyriausybės ir komunistų partijos atstovų delegacija vyks į Šiaurės Vietnamą. Jį pakvietė "broliškos" Š. Vietnamo respublikos ministris pirmininkas Ho Chi Minh.

Kosyginą lydės užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Kuznecov, karinės aviacijos maršalas ir gynybos ministerio padėjėjas Vershinin, partijos centro komiteto sekretorius Andopov ir kiti aukšti sovietų pareigūnai.

Iš delegacijos sudėties galima numanyti, kad svarbiausi klausimai Kosygin ir Ho Chi Minh pasitarimuose bus užsienių politika ir Vietnamo karas.

Sovietų valdžia pakartotinai įspėjo Jungtines Amerikos Valstybes, kad ji remia Šiaurės Vietnamo komunistinį režimą, kadangi Amerika remia Pietų Vietnamą.

Bet padėtis tenai visai kitokia. Komunistai kovoja prieš Pietų Vietnamą, kuris pagal Paryžiaus susitarimą privalo būti nepriklausomas. JAV, drauge su Sovietų Sąjunga, pasirašė Paryžiuje susitarimą, prizadantį jo nepriklausomybę saugoti.

JAV šito įsipareigojimo laikosi. Jos neturi jokio kito tikslo Vietnamu, kaip tik padėti Pietų Vietnamui apginti savo laisvę. Turėtų padėti Pietų Vietnamui, kurį puola išoriniai priešai, taip pat ir Sovietų Sąjunga.

Bet ji ne tik nepadaeda ir net nesilaiko neutraliai, o remia Pietų Vietnamo priešus! Tuo pačiu laiku Maskvos naujieji valdovai meilinaisi prie JAV, sakydami, kad jie nori "taikingai sugyventi" su Amerika, santykiuoti su ja kultūriškai ir plėsti prekybą.

Šita dviranke savo politika Kremliaus ponai kelia suirutę toje Azijos srityje ir neleidžia naujoms tautoms kaip reikiant susitvarkyti. Nuo to daugiausia nukentė žmonės.

Mirus buv. Britanijos premieriui Churchillui, apgalstavimą ir liūdėsį pareiškė, galima sakyti, visas civilizotas pasaulis. Jo laidotuvsė dalyvavo net ir Sovietų Sąjungos bei satelitinų valdžių atstovai. Bet lietuviški komunistai ji išniekino, plūsdami kapitalizmo tarnu ir hitlerinio fašizmo šalininku. Rojus Mizara bando šita, jau

perdaug negražų savo draugų išsiškikimą sušvelninti ir pripažįsta Churchillą gabiu žurnalistu, drąsiu valstybininku, apdairiu politiku ir t.t. Jisai rašo "Laisvė", kad velionis Britanijos premjeras, nors ir būdamas griežtas Sovietų Sąjungos priešas, visomis jėgomis stoji į pagalbą Rusijai, kai 1941 m. birželio mėn. ją puolė Hitleris.

Tai, sako Mizara, buvo "gražus, teisingas mostas". Tačiau "Laisvės" Rojus vis tiek laiko jį tik "savo klasės, savo luomo reikalų gynėju"; o jo klasė, tai kapitalistai. Už tai, girdi,

"kapitalistinė klasė, darbo žmonių išnaudotojai, socializmo priešai Churchillį labai gerbia ir visuomet gerbs." Bet juk faktai rodo visai ką kitą. Churchillą gerbia plačią visuomenės sluoksnį žmonės tiek Britanijoje, tiek kitose šalyse. Daugelis paprastų darbo žmonių verkė, kai mirus; nesuskaitomi tūkstančiai laukė dieną naktį progos su juo atsiveikinti, kai jisai buvo pašarvotas, ir paskui lydėjo jo karstą.

Visi korespondentai, mačiūsieji tas minias, pabrėžia, kad tai nebuvo smalsuolių žiopsojimas, o nuosirdūs meilės ir pagarbos jausmai mirusiam.

Klasė ir luomas

Su komunistais bėda, kad jie į viską labai siaurai žiūri. Jie žino tik "kapitalizmą" ir "socializmą", kurių, jie, deja, nesusipranta.

Winston Churchill nebuvo kapitalistas ir nebuvo kapitalistų reikalų gynėjas. Jisai buvo aukštos aristokratinės kilmės, bet nenorėjo būti pakeltas į lordus arba naudotis aristokratų privilegijomis.

Jisai nedėjo kapitalo į biznį, kad gautų pelną; taigi vertėsi nekapitalistiškai. Uždarbiavo daugiausia, kaip žurnalistas ir rašytojas. Dirbo ir paprasto darbininko darbą, kaip mūrininkas, statydamas sau namą (turėjo ir unijos nario bilieta).

Jam rūpėjo Britanija ir britų imperija. Reiškia — valstybės reikalai. O valstybė, šiais laikais, juk nėra vienos klasės arba vieno luomo reikalas. Valstybė, kuriai buvo atsidavęs Churchillas, valdė ir aristokratai, ir buržuaziniai liberalai, ir darbininkų klasės atstovai.

Kurią partiją dauguma piliečių išrenka, ta ir paima valdžios vairą į savo rankas. Tai — demokracija.

Kai didžiųjų pasaulio karų audroje britų imperija sudužo ir buv. britų kolonijos virto nepriklausomomis valstybėmis,

SPAUDOS PUSLAPIUOSE

Žurnalistų Sąjungai susiorganizavus

Vienas žymiausių "Dirvos" bendradarbių š. m. sausio mėnesio 22 d. laidoje stebisi, kad išėivijoje susiorganizavo į 5 skyrius 130 žurnalistų. Pagal jį nepriklausomoje Lietuvoje buvę tik apie tiek. Be to, pagal žurnalisto Gintnerio pranešimą, esą tiek pat dar ir ne organizacijos rėmuose. Bet "Dirvos" bendradarbis, pasisakęs, kad jis priklausęs kaip tik tai grupei, kuri neįeina į organizuotų skaičių, daro išvaidas, kurias sunku būtų skaityti kitaip, kaip ironijos šypsniu.

Tenka paminėti, kad nepriklausomoje Lietuvoje žurnalizmas buvo profesinis darbas, apmokamas. Čia gi, JAV ir kitur už pavergtą krašto ribų, žurnalizmas kaip toks, yra daugiau visuomeninio darbo dalis, kurio bendras tikslas lietuvių išlaikymas ir kova dėl tėvynės laisvės.

Kalbant apie N. Lietuvos žurnalizmą, tenka paminėti, kad ypač per paskutinius 14 nepriklausomo gyvenimo metų nebuvo sąlygų laisvam žurnalizmo menui vystytis, nes tokiais reikalais pasirūpindavo administracijos biuletenius rašantieji žurnalistai, o kitiems, kurie bandė reikštis laisviau, karo komendantai darydavo sąlygas, kad jie būtų aprūpinti valdžios išlaikomose institucijose. Dėmitravoje ir kitur. Gal todėl čia ir toks skirtumas.

Churchillas nesikėsino vėl uždeiti joms Anglijos jungą. Jisai nepriklausomą tautų teises gerbė ir su jomis kooperavo, jų neišnaudodamas.

Maskvinis "socializmas"

Tuo jisai skiriasi nuo fašistų ir rusiškų komunistų.

Šie pavergia arba tyko progos pavergti svetimias tautas, kurios nepajėgia atsiginti banditų. Rusijos valdovai tai darą "socializmo" labui, — nepaisant, ar pavergtos tautos žmoudas to "socializmo" geidžia, ar ne.

"Socializmas", užkeltas žmoudams ginclui ir žiauriai prievarta! Winston Churchill buvo nepermaldaujamas tokio "socializmo" priešas. Šiandien visi mato, kur tas "socializmas" nuvedė Rusiją ir kitas Maskvos "globojamas" tautas. Churchillas tai pramatė anksčiau, negu kiti politikai (įskaitant ir Amerikos).

Tai viena svarbių priežasčių, kodėl pasaulis dabar jį gerbia. Bet dar labiau jisai yra gerbiamas dėlto, kad jisai turėjo drąsos sakyti tiesą — taip, kaip jisai ją suprato; ir visa savo neišsemiamą energiją už tiesą kovėjo.

Kartais jisai suklydavo (neklaidingų žmonių nėra), bet jisai nemeluodavo ir žmonių neapgaudinėdavo, kaip kad daro daugelis kitų politikų ir ypač Rusijos bolševikai, pradėdant Leninu ir baigiant Brežnevovu bei Kosyginu. Kiek melagingų prizadų jie yra davę žmonėms!

Neretai dėl savo tiesumo ir pasiryžimo už tiesą kovoti Churchillas sukeldavo prieš save net ir savo partijos vadus. Bet jisai, kad ir pašalintas iš valdžios, neišsivadėdavo savo įsitikinimo. Ar daug tokių kovotojų aukštuose valstybių postuose?

Churchillas nesikėsino vėl uždeiti joms Anglijos jungą. Jisai nepriklausomą tautų teises gerbė ir su jomis kooperavo, jų neišnaudodamas.

Metams praslinkus po santuokos, dažniausiai būdavo krikštynos. Jos taip pat buvo atliekamos kiek kas pajėgdavo iškilmingiau. Kūmas ir kūma buvo parenkami iš giminių, gerų draugų arba pažįstamų. Kiek teko patirti, mirusius pagerbdavo ir laidodavo visoje Lietuvoje vienodai. Gal tik toks skirtumas, kad Talpūnuose kaikiuriose šeimose dar buvo paprotys mirusį apraudoti. Raudodavo tik moterys: žmona vyro, seserys brolio ar sesers, dukterys tėvų. Vyrai galėjo verkėti, bet "koks čia vyras, jei verkia". Žinoma, nereiškia, kad jis galėtų šokti — būk nuliūdęs, rimtas. Už ašaras paskutiniame atsiveikiniame niekas nepasmerks, bet su pagarba atkreips dėmesį, paguos. Pusbėrnių verkšlenimo niekas nesmerkdavo — pagailėdavo, paguodavo, geru vaiku lakydavo.

Dabar reikia žvilgtelti, kaip talpūniečiai dieną pradėdavo. Visi sau gėdėdavo tarp 3-4 valandos ryte. Kai javų kulimas baigdavosi, kartais pamiegodavo ir iki 5 valandos, bet su išimtimi, Javus kuldavo spragilais, tad kulimas užtrukdavo beveik iki užgavėnių. Kuliamąją mašiną turėjo tik Stankevičius. Bet vistiek laisviausias laikas prasidėdavo nuo vidurpie-

20 d. "Dirvos" laidoje su giliu reveransu dėkoja p. B. Railai už "... taip elegantišką mane apgyvendino nuo nevisai mandagių ir nepagrįstų prel. Krupavičiaus puolimų jo ligame ir nekonsekventiškame straipsnyje, kuriame jis stengiasi išbalinti Salę, kaip jis sentimentalai vadina Salomėją Nerį...", kas liečia jos 1960 metais Kanados "Moteryje" tilpusį straipsnį. Bet kiek žemiau žurnalistė Vincenta Lozoraitienė nuosirdžiai pripažįsta: "... Tik iš B. Railos straipsnio sužinojau apie tą prelato Nėries apoloiją ...".

Vadinasi, Vincenta Lozoraitienė, mūsų "Diplomatijos šefo" žmona ir Lietuvos pasiuntinybės Vatikane iš valstybės išdo likučių apmokama mašininkė, neskaito laisvos lietuvių spaudos, išskyrus "Dirvą", iš kurios ji tik ir patyrė apie prelato Krupavičiaus rašinį "Draugo" dienraštyje. Bet užtai ji su didele pompa pasigiria: "Kad pykčio padiktutas (jos straipsnis apie Salomėją Nerį "Moteryje"), užtiesa. Rašydama savo straipsnį visas be išimties žinias apie ją pačią iš Lietuvos ir Menas IV tomo, išleisto Vilniuje 1959 metais."

Dabar visai aišku, kodėl ponija Vincenta Lozoraitienė skaityti išėivijos laisvą lietuvių spaudą neturi laiko; mat, jai laiką atima skaitymas raštų, išleistų pavergtoje Lietuvoje.

Bet kaip ten bebūtų, Salomėja ne Vincenta! Salomėjos raštai visi yra išskelti į dienos šviesą, užtai ją gali kritikuoti net ir Vincenta. Bet mūsųose dar iki šiol yra tokių praieities dalykų, apgaubtų niekingu paslapties šydu, kurie slepia nuo viešumos ir istorijos labai niekingus darbus iš mūsų nepriklausomo gyvenimo laikotarpio. Vienas iš tokių yra Lenkijos ultimatumas Lietuvai.

Ponia Vincenta Lozoraitienė, užuot rašiusi kaltinamuosius aktus kitiems, galėtų mums labai daug ką pasakyti apie paslaptang paruosti Lietuvai ultimatumą, nes jos aplinka yra labai daug girdėjusi ir gal lėmusi tą gėdingąjį Lietuvos suniekinimą. Jug ji žmona ultimatumo architekto Stasio Lozoraičio, su nusverencia jo įtaka.

Tuo klausimu praeitų metų birželio mėnesio 25 dienos "Laisvosios Lietuvos" laidoje Jonas Pyragius, buv. Lietuvos karo aviacijos majoras, straipsniu "Nemalonu atsiminti" paprašė "Dirvos" bendradarbi Br. Railą, ryšium su kilusia tarp jų polemika, liečiančia vadizmo laikais Lietuvoje bu-

vusia spaudą ir teismus, čiau pagagrinėti ultimatumo reikalą ir, patiekdamas nelį atsiminimų iš jo pabėjimo su dekanu kun. nu, pageidavo: "Taigi va, Brony, dar nas grūdelis! Raiykis, nes ves, tik nenušuk bobė žemiau juostos."

Deja, Bronys Raila neraitė rankovių ir ne tik vartojo, anot Pyragiaus, "beliško" smūgio, bet tu simu neprasitarė nė vienu deliu. Taip pat ir visą "vos" štabas, kaip karū kande, neteko žado. O Pyragius savo straipsny kūrė ką jam pasakojė de Mironas, tuo laiku buv nisteris pirmininkas:

"Pasitarimui prasidėj m. pavasarį ir turėjo oficialų pobūdį. Lietų stovauti buvo užkra kanui, tuo metu nebuvo jokiose valdžios pare Pirmi susitikimai, la griežtoje paslapyje, Dancige. Vėliau pasitęsėsi Rygoje, nes ir vė patogiaus susisiek centrais per esamas patinybes.

Dėl mūsų pareikš rūpinimo, kad Lietuvo riaušybei bus sunku dyti išsilaikyti, kai viso išsilaikyti, kai kelbelta buvo susitarim, kų atstovas atsakė, pasirūpinsia įvilkti reikią formą, jog dėl Lietuvos vyriausybė negal ti pakaltinta.

Pasitarimai nusivė metų galo. Jiems paslenkai užprašė vienų bažnyčioje pamaldas abu su lenku sukly prie altorių net nufavom, vargonams gruo Deum. (Dekanas sak lenko pavarde, deja, negalio tiksliai atsim Lukasievič, ar Rackie — Kas ir kaip vyko — jau žinot, — baigė nas.

— Bet kodėl mus tautai, apie tai nieko vo sakoma? — Ką gi tas sakyt tautos žinojimas būtų jės, — atsakė dekanas, bar visas reikalus ataušęs ir pats gailė kai pasvarsyti. Po kaip pats tada būtem elges. Taigi ... — O jei Lietuva būtų būtų atmetusi, ar būtų puolę? — norėj noti dekanu nuomone (Nukelta į 5 puslapi)

BALYS PUPALAIGIS TALPŪNAI

Sakėme: Dievas, dirvonas, tiltas, bet ir cigonas, citnagas, avela, kumela, saulala, mergela ir t.t. Gyvulių uodegos uodega nevadinome, bet stimburiu, o vodega (ne uodega) — tą vietą, į kurią uodega "įkišta". Talpūniečiai vartojo daug slaviskų žodžių. Vietoje ką, sakydavo kū (kū tu sakai?); vietoje kada — kadu; vietoje tą — tū (paimk tū pagali); vietoje — aš einu gulti dešimtą valandą, sakydavo: aš einu gulti dešimtą adynu; kū šimet sėsi po darožu? (ką šiais metais sėsi ties darožu; darožas — geležinkelio meistras). Žodžius: lenkas, lempa, lelija tardavo kaip parašyta, bet lėtai, lėtas, palėpė, — L raide tardavo kietai, kaip žodyje lapas. Daugelyje žodžių, jei po L seka E, tai L tardavo kietai.

Vistik kaimiečiai mėgdavo svetimybės. Jau 1935 metais, kalbėdamas su kaimiečiais apie išsiskirstymą į viensėdžius, išgirdau žodį "skelzum". Jo reikšmės nesu-pratau. Kai brolis išaiškino, kad ir ties mūsų nauja sodyba viena linija ejo skelzum, supratau, jog tai išrižiai. Iš kur jie tą žodį pagavo — nežinau, bet į Talpūnus buvo patekęs, gal, matuojant laukus, nes ankščiau juo negirdėjau.

Kasdieninėje kalboje vyras buvo vadinamas vyru ir žmogumi; moters moterimi niekas nevadino, bet boba. Kalbant su kunigu, daktaru, koku ponu, kito kaimo

mažai pažįstamo žmogumi, vadindavo moteriške. Bet jei būdavo koks moterų sambūris, visais atvejais sakydavo, jog bobos susirinkusios. Net pačios moters sakydavo: "Eisiu paklausti, ką tos bobos šneka" arba "nugi Jono boba šnekėjo"; kartais sakydavo ir "pati".

Vaikus vadindavo vaikais, bet skirstydavo: berniokas, mergiotė. Kurie vaikai ganydavo, vadindavo piemenimis. Berniukus, kai jie pradėdavo arti ir šienauti, jau neganydavo, vadindavo pusberniu arba jau ir bernu. Mergaitės, pradėjusios dirbti prie motinos ūkio darbus, iš piemenės pakildavo į pusmergos arba mergas. Bernai ir mergos turėdavo teisę eiti į vakaruškas, šokti, grupės kalbėtis su bernais ar mergomis, tik dar ne poromis ir ne vestitymų pasikalbėjimų. Bernas be liošų (neatlikęs karinės prievolės) arba merga jaunesnė negu 18 metų, dar buvo skaitomi pusbernis, pusmergė, negalėjo dviese demonstruoti — įtardavo, apkalbėdavo, o liežuvių visi vengdavo.

Jei vakaruškoje po šokio bernas su merga išėidavo į lauką atsivedinti — toliau kiemo išėiti arba į pakampus lįsti, buvo negražu; išėiti iš kiemo galėjo tik kelios poros kartu. Mergos viena kitą sek-davo, kad neįvyktų kokio prievartavimo ir kad nesulauktų kaimas gėdos. Jaunimą sek-davo ir senės. Nevaržomi buvo tik tie jaunuoliai — es, kurie tardavosi tuoktis ir jau užsakai bažnyčioje ejo.

Santuokos laikotarpis visoje Lietuvoje maždaug buvo vienodas: užsakai, dzeveč-

večeras arba devyni vakarai sakydavo (vestuvių išvakarės), bažnyčioje apeigos, trys dienos "veselijos" vienoje gimines pusėje ir trys — kitoje ir, pagaliau, "die-das su boba" — jau ne bernas ir ne merga. Į vakaruškas eiti jau jiems nepritkdavo; vaikai vardais juos vadinti neturėjo teisės, bet dėdė ir dediene.

Metams praslinkus po santuokos, dažniausiai būdavo krikštynos. Jos taip pat buvo atliekamos kiek kas pajėgdavo iškilmingiau. Kūmas ir kūma buvo parenkami iš giminių, gerų draugų arba pažįstamų. Kiek teko patirti, mirusius pagerbdavo ir laidodavo visoje Lietuvoje vienodai. Gal tik toks skirtumas, kad Talpūnuose kaikiuriose šeimose dar buvo paprotys mirusį apraudoti. Raudodavo tik moterys: žmona vyro, seserys brolio ar sesers, dukterys tėvų. Vyrai galėjo verkėti, bet "koks čia vyras, jei verkia". Žinoma, nereiškia, kad jis galėtų šokti — būk nuliūdęs, rimtas. Už ašaras paskutiniame atsiveikiniame niekas nepasmerks, bet su pagarba atkreips dėmesį, paguos. Pusbėrnių verkšlenimo niekas nesmerkdavo — pagailėdavo, paguodavo, geru vaiku lakydavo.

Dabar reikia žvilgtelti, kaip talpūniečiai dieną pradėdavo. Visi sau gėdėdavo tarp 3-4 valandos ryte. Kai javų kulimas baigdavosi, kartais pamiegodavo ir iki 5 valandos, bet su išimtimi, Javus kuldavo spragilais, tad kulimas užtrukdavo beveik iki užgavėnių. Kuliamąją mašiną turėjo tik Stankevičius. Bet vistiek laisviausias laikas prasidėdavo nuo vidurpie-

čio, t.y. nuo Grabnyčių (vasario 2 d.). Grabnyčias švėgdavo ir bažnyčioje vaškines žvakes šventindavo, kad prie "na-bašniko" turėtų ką uždegti.

Vyrai atsikėlė eidavo į kluoną gyvuliams pašaro paruosti ir pašerti. Moterys tuo metu pakurdavo pečių, bulves kiaulėms mazgodavo ir puoduose kaisdavo; skusdavo bulves arba tarkuodavo, virdavo, kep-davo, spirgindavo — sniedonę (pusryčius) ruošdavo.

Griežtas nerašytas ūkininkų įstatymas buvo: pirmiausia apžiūrėti gyvulius. Vyrai pašerdavo arklius, karves, avis ir veršius; moterys penčdavo kiaules, lesindavo vištas ir, kas turėjo, žąsis, melždavo karves. Aprūpinus maistu gyvulius ir paukščius, žmonės ruošdavosi sniedonei — pusryčiams. Visi turėjo veidus ir rankas nuprausti ir apšvalyti. Moterys maistą kraudavo ant stalo, o vyrai iš lėlo sėsdavo į savo vietas. Pusryčiai — kaimiški, stiprūs, kaip miestuose pietūs.

Pirmasis patiekalas, kaip taisyklė, visada būdavo kopūstų arba barščių sriuba, virta su mėsa, kartais taunkiniu praspirginta, gavenioje — su aliejumi; antras patiekalas — mėsa arba blynai, švilpukai arba lazankos, kepti arba virti grybai (rudeni), kartais košeliene (šaltiena) ir daug kitų keptynių; trečiasis patiekalas, kaip taisyklė, visada pieniška sriuba: gruce, įvairios kruopos, bulvienė, retai spanguolių arba avižinis kisielius.

Pietums valgydavo tą, kas likdavo nuo pusryčių. Ir likdavo. Šventadieniais išvir-

davo daugiau mėsos arba iškepdavo gelį. Pavakariams, jei kas būdavo gaudavo pieno su duona, lašinių pyragėlių, duonos rieškų su sviestu, su sūrio būdavo vaisių — ir obuolys būdavo bulvėnė, zacirkā, makaronų, bulvių ir valgydavo su raugin-ta grietine baltinta cvikliene, sacharaisaldintu raugalu. Kavą — cukorijabata virdavo retai, ir tai tik šventadienims.

Adventas ir gavėnia būdavo šias laikas. Ne tik šokti, dainuoti, perdaug juoktis, linksmam būti —lima. Visi buvo skatinami melstis, kas toks buvo griežtas, kad vėlė mėsą pažūrėti buvo draudžiamas gaudavo tik tie, kurie dar išpažindavo. Kopūstus ir barščius virdavo džiovintais grybais, kartais su žir- ba silke, bet dažniausiai su aliejumi ir kiti patiekalai — tik su arba aguonų pienu. Aliejų paspyti su svogūnais, dar kažko pridėdavo skaniau būtu. Su aliejumi, svogūnų pipirais iškepti supiaustyti rutulė-ginti burokai būdavo skanesni ir

Visa šeima valgydavo iš didelio linio dubinio (bliūdo) mediniai-tais, kas tik šaukštais valgoma. Mė-nai ir kitas gabaluose maitas — Atskirą lėkštę ir šakutę tik sveik-davo.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

da ir telmsu
grinėti ultim
patiekdama
imū iš jo pa
dekanu kun
vo:
va, Brony, da
lis! Ralykis
nemušk bob
rostas.”
onyš Railla
vūvū ir ne tū
ot Pyragiam
ūgio, bet tu
isitarė nē v
pat ir vīsa
kaip karū
eko žado. O
avo straipsn
n pasakojė
to laiku būv
mininkas:
rimai prasid
arj ir turėj
pobūdį. Liet
buvo užkra
to metu nebu
valdžios par
usitikimai, l
paslapytje,
Vėliau pas
goje, nes ir
giau susis
per esamas p
ūsū pareik
o, kad Liet
i bus sunku
siūbavimą r
laikyti, kai
apie susitar
ovas atsakė
nsiā įvilkū r
rmā, jog dē
riaisybē nep
tinta.
rimai nusip
o. Jiems pa
žprašē vien
oje pamald
lenku suk
toriū net nu
argonams g
(Dekanas sak
savardē, de
tiksliai atsi
vič, ar Rachi
s ir kaip vyk
žinot, — ba
t kodėl mus
apie tai nie
ma?
gi tas sak
fiojimas bū
tsakė dekan
as reikalas
ir pats gal
asvarstyti.
ats tada bū
laigi...
jei Lietuva
ū atmetusi,
tol? — nor
kano nuom
lukelta į j
arba iške
i kas būdavo
ona, lašinių
sviestu, su
buolys būdavo
nel) virdavo
nadaromų, b
su rauginū
kliene, sach
vā — cukorij
tai tik švent
nia būdavo b
okti, dainu
smam būi
inami melst
žtas, kad v
draudžiam
e dar išpa
barščius vir
kartais su ž
isiai su alie
i — tik su
Aliejū pasp
ažko pridė
liejumi, sv
ustyti rutū
skanesni ir
ydvado iš d
lo) mediniai
s valgomā.
e maitas —
kutę tik sv
laugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠIŲ IR
GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Office telefonas: PROspect 8-3229
Resid. telefonas: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kasdien po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Res.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
405 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tikrai susitarus.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akubėrija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Resid. telefonas: GARDen 3-7278

DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
skyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGŲ
2300 W. 51st STREET
Ofisas: PROspect 6-1795
Resid.: TRIangle 3-0281
Pirmą valandą: Pirmadienį, Antradienį,
Ketvirtadienį, Penktadienį, 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Pirmą valandą: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
8 p. p. Vakaras: pirmadienį ir ketvirtadienį
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais už
daryta. Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYTAUS TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TOMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Resid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
arba netalipiečia, tai telefonas GI 8-6195
arba GI 8-6198
Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvės)
Pirmą valandą: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

Nuotaikos Suvalkiečių Draugijoj

Kad Lietuvos Suvalkiečių Draugija visuomet gerai darbuojasi ir jos narių tarpe yra geros nuotaikos, nereikėtų ir kalbėti. Tai parodo jų gausūs susirinkimai, atlikti vertingesni darbai ir narių bei turto kasmetinis paauuginimas.

Kai sausio 27 d. Hollywoodo salėje ilgametė pirmininkė Adelė Burbienė atidarė metinį narių susirinkimą, dar ilga eilė narių stovėjo prie finansų sekretorės, norėdami sumokėti nario mokesį už 1965 metus, kurio dydis yra tiksliai vienas doleris, o mirties nelaimės atveju gaunami veltui grabiešiai ir gėlių vainikas. Draugija turi apie 400 narių ir paskutiniausiuose susirinkime vėl įstojo 4 nauji nariai, o draugijos metinis turas padidėjo nauju tūkstančiu.

Šiame susirinkime visa valdyba pasveikino pirmininkę A. Burbienę. Ilgesnė ar trumpesnė kalbą pasakė J. Sačiauskas, McNamee-Mickevičiūtė, A. Baltis. O švirmickienė baigė kalbėti jai išteikė gėlių, o Ant. Gintneris paminėjo sunkų organizacinį darbą, kurį ji veda kaip pirmininkė trijose organizacijose. Ji priklauso net 18 įvairių klubų ir draugijų. Labai daug laiko ji pašvenčia visuomeniniams gyvenimui. Kaip tokia veikia ir 10 metų išbuvusis suvalkiečių draugijos pirmininkė, turėtų būti gražiau pagerbta ir įvertinta.

Paskui visų buvo jai sugiedota ilgiausiu Metų! Pereito susirinkimo protokolą perskaitė sekr. McNamee-Mickevičiūtė. Draugijos savanoriais grabiešiais 1965 m. pasižadėjo būti: Radziukynas, Jonikas, Kriškėičūnas, Jurkšaitis, Pagudaitis, Andrijauskas, Bellons ir Klimas.

Amerikos Lietuvos Tarybai Vasario 16 praga nutarta paskirti \$25. Pinigus išteiks draugijos išd. A. Gintneris.

Knygų patikrinimo komisija: J. Šulcas, A. Radziukynas ir J. Jonikas pranešė, kad buvo patikrinta 1964 m. knygos ir dokumentai. Gauta pajamų: \$1,207.55, padaryta išlaidų \$731.06. Buvo gauta nuosimčių bankuose \$342.03. Viso turėta pajamų \$1,549.58. Metinio susirinkimo dienas draugijos turas buvo atžymėtas knygoje \$8,713.06. Taigi, suvalkiečių draugija turi apie devynis tūkstančius dolerių kasoje. Pinigai laikomi dviejuose bankuose: Standard ir Mutual Savings and Loans Association.

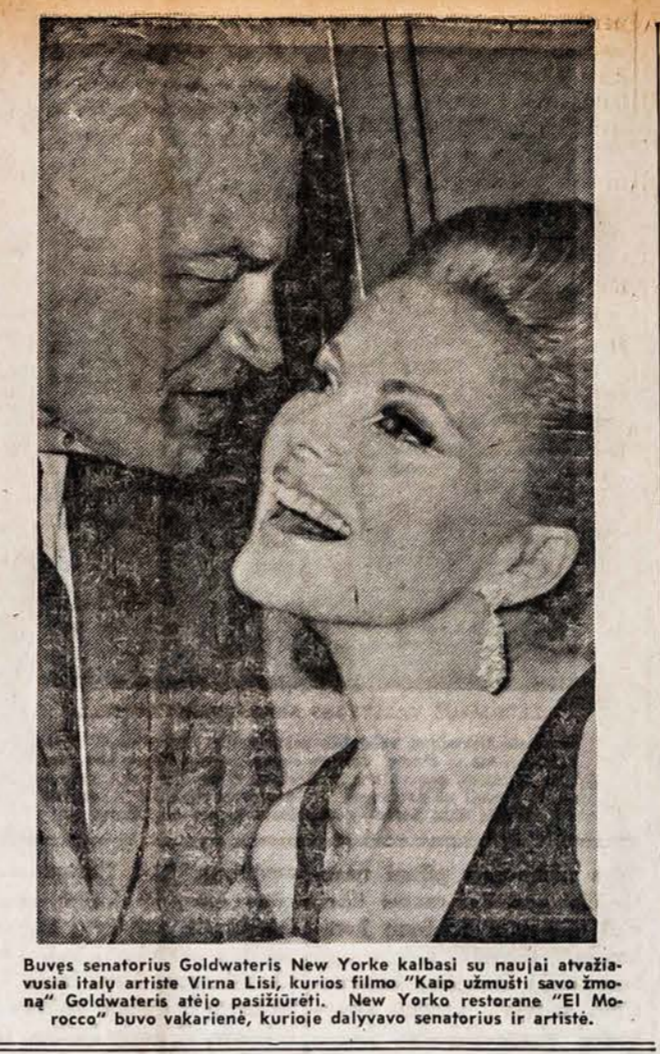
Pereitais metais mirė 9 draugijos nariai. Buvo pagerbta atsisveikinti Margučio vedėja L. Vanagaičienė. Ji nebuvo narė, bet jai buvo duotas vainikas už pasitarnavimą draugijos reikalams. Kadaise vainikas buvo duotas ir jos vyriui — Antanui Vanagaičiui.

J. Jonikas padarė pranešimą vardu komisijos, kuri surengė draugijos pobūvį Hollywoodo salėje sausio 17 d. Pridėjo savo pastabas Masiliūnė ir Radziukynienė. Tą dieną buvo gauta bendrų pajamų \$342.90, išlaidų padaryta \$189.23, liko gryno pelno \$154. Dovanas davė: B. Bayer, J. Klimas, A. Burbienė, M. Urbelis, B. Gurskis, V. Želėlis, J. Brabevičius, A. Jusas ir kiti. Komisija dėkojo visiems geradariams, darbininkams ir šio pobūvio talkininkams.

Nutarta rengti Užgavėnių pobūvį. Tą patį komisija sutiko dirbti. Buvo išrinkti darbininkai prie baro, užkandžių, klasos, rūbų, bilietų ir kitos tvarkos. Komisiją sudaro: J. Jonikas, M. Radziukynas ir J. Sačiauskas. Kiti — J. Klimas, O. Muhiolis, P. Bellons, Langis, V. Želėlis, J. Šulcas, A. Radziukynas, J. Baliūnas, W. Trust, Traukau, P. Slauštas, A. Baltis, Gurskis, O. Švirmickas, Bayer ir kiti talkininkai. Pobūvis įvyks vasario 28 d., sekmadienį. Pradžią 3 val. po pietų Hollywoodo salėje.

Vardines šventes fin. rašt. A. Baltis. Ji išteikė dovaną. Panašią davė ir Ramanas. Pirm. Adelė Burbienė pranešė, kad ji yra atvežusi užkandžių. Atnešė dovanų ir O. Muhiolienė. Taigi, visiems vėl buvo sugiedota ilgiausiu metų! Kitas draugijos susirinkimas įvyks Hollywoodo salėje vasario 21 dieną.

Po to prasidėjo metinio susirinkimo programa narių ir svečių vaišės. Buvo sudėti stalai ir apkrauti valgiais. Nariai su valdyba labai nuosirdžiai sutaria ir neatsisako padirbti komisijose ar kitose pareigose. Tai palengvina patį organizacinį darbą ir duoda geresnių rezultatų, kai dirbama iš noro ir pasišventimo. Draugijos ir klubai todėl taip skaitlingai pajėgia sutraukti narių.

Buvęs senatorius Goldwateris New Yorke kalbasi su naujai atvažiusia Italij artiste Vira Lisi, kurios filmo "Kaip užmūšti savo žmogą" Goldwateris atėjo pasižiūrėti. New Yorke restorane "El Morocco" buvo vakarienė, kurioje dalyvavo senatorius ir artistė.

Sampano Karalaite visi svečiai iš keturių gražuolių išrinko Janę Krasauskaitę. Noriu prisiminti apie vyrų choristų pasiaukojimą. Visą savaitę vakarais laipiojo palubėmis salėje, kaip Afrikos beždžionės, o apačioje su pjuklais plaktukais prakaitavo, net ir mūsų brangus choro rėmėjas Petras Alinauskas romėnų vartus padarė. O mūsų nepamainoma šeimininkė Petronėlė Švickienė virtuvėje prirengė skanūs užkandžius.

Tai tik organizuota jėga gali puošnius subuvimus prirengti. Vyrų choras dėkoja atsilankiusiems svečiams už parėmimą choro pastangų. Zvalgas

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Bridgeporto Namų Savininkų Draugijos mėnesinis susirinkimas bus antradienį, vasario 2 d. Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. A. Kaulakis, rašt.

— Joniškėčių Labdaros ir Kultūros Klubas susirinkimas įvyks vasario 2 d. Vengaliausko salėje, 4500 So. Talman Ave., 8:00 val. vak. Nariai ir narės malonėkite gausiai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo numatoma padaryti draugišką pobūvį. M. Urbelis, nut. rašt.

— Ervilko Draugiško Klubas eilinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 3 d. Vengaliausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 8:00 val. vak. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Adela Barba, rašt.

— SLA 36-to kuoppo mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 3 d. Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. A. Kaulakis, rašt.

VISI LIETUVIAI, KAI PAVYLIAMI, TAIP IR ORGANIZACIJOS, DRAUGIJOS — PAREMKITE SAVO AUKO MIS "NAUJIENŲ" MASINŲ FONDA. JOSŲ SKUBI AUKA PASPARTINS "NAUJIENŲ" TOBULEJIMĄ.

A. A.
WILLIAM V. NAINIS
Gvy. 340 East 14 St., Chicago Heights, Ill.
Mirė 1965 m. sausio 31 d. ryte, sulaukęs 73 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Pašvintinio parapijoje, Smalinsko vienkiemyje. Amerikoje išgyveno 45 metus. Paliko nuiludę: artimas draugas Al Kvedaras, gvy. 20943 So. Cicero, Ill., kuris ir laidotuvisis rūpinasi. Vėlonies brolis Antanas Nainis mirė 1950 metais. Priklausė SLA 273-čiai kuopai. Kūnas pašarvotas West End Funeral Home, 1340 Otto Boulevard, Chicago Heights, Ill. Trečiadienį, vasario 3 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kazimiero parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. William V. Nainio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulūdis: DRAGUS Laidotuvių Direktorius Mr. Hirsch. Tel. 755-9014.

SPAUDOS PUSLAPIUOSE
(Atkelta iš 4 psl.)
— Sunku pasakyti, nes tokios galimybės iš viso nebuvo: greičiausiai būtų puolę, palaikę mus atsimetus nuo susitarimo.”
Ar tik nėra atėjęs pats laikas šį reikalą galutinai išsifruoti, kad kiekvienas lietuvis, išsivijoje ir pavergtame krašte, žinotų, kokių "triksių" yra pridaręs vadistinis režimas, Nepriklausomoje Lietuvoje?
"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS PRAUGAS IR BIČIULIS

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds. 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius
MAŽEIKA & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI
Chicago Lietuvos Laidotuvių Direktorijų Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpie 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-1139

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDES TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Trečiadienį, Penktadienį, 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį, uždaryta), šeštadienį, 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMĖ KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th PL. WALbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
68 INČŲ
ILGUMO PATS NAUJAUSIAS
HI-FI STEREO APARATAS
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Radijai • Fonografai • HI-FI

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

